

D. FRANCISCI
SALGADO
DE SOMOZA,
LABYRINTHVS
CREDITORVM.

D. FRANCISCI
SALGADO
DE SOMOZA,
IN REGALI CANCELLARIA
VALLISOLETANA SENATORIS,
LABYRINTHVS
CREDITORVM CONCVRRENTIVM

*Ex Libreria del A. Coll.
de la Comp. de Sta de Salamanca*

AD LITEM PER DEBITOREM
communem inter illos causatam,

TOMI DV O.

Ediitio novissima, Antuerpiensis, Veneta, & Francofurtensis, multo auctior & emendatior.

CVI ACCESSERVNT

Decisions S. R. R. Centurie duae ad materiam ejusdem Tractatus collectae:
Prior à Perillustri & Excell. D. VLD. ANTONIO CENALI, Rota Persona & Provincia Umbriae Audite Generalis.
Posterior vero à D. NICOLAO ANTONIO IV, Doctore & Professore.

LUGDVNI,
Sumptibus LAURENTII ANISSON.

M. DC. LXV.
CVM PRIVILEGIO REGIS

ILLVSTRISSIMO
ET REVERENDISSIMO
DOMINO,
DON FERDINANDINO
CAMANO, DE ANDRADE,
ET SOTOMAYOR PALENTIÆ
primùm Antistiti.

ARCHIEPISCOPO BVRGENSI, EPISCOPO SAGVNTINO
Beatissimo nunc Pontifici Compostellano; dignissimo aliàs Regni
Nauarræ Pro-regi, & Duci generali, atque in Cantabricarum re-
rum Consilio (Victoriæ tunc erat) grauissimo Præfidi integerrimo;
Toparcharum de Villa-Garcia spectabilium, domuumque de Vista-
Alegre, de Barrantes, & de Rubianes clarissimo Dynastarum filio,
fratri, Patrono.

LEGALIS pelagi horrendas syrtes (ILLVSTRISSE PRINCEPS) bi-
forme monstrum, oblatrantemque charybdim, obstrusissima quæ-
que arcana dissoluta, crebras inter ministerij bellicationes strenuo
parta labore, publicæ iam exposita luci, propria properat affectio
haud vllò circumlita fucò gloriolæ tantæ nuncupationis imagine
conuestire: non vt meam in te obseruantiam designem, nèc vt honorificentissi-
mum tutelare obtester studium, abundè nota ea est, ne tu creperus plusquam sa-
tis liberale hoc, neque ego in spe gratabunda deses; sed in Procerum, legitimo-
rum structuræ, istiusce patrociniò creditorum, concursu tibi primas iure optimo
deferre nostrò ne animo excidisse reare. Impatienti sanè amoris ardore posside-
bar iucundum aliquid perofficiosè deuinctionis specimen.

Hoc lege quod possis dicere iure meum est.

Tenuis caterùm antipelargæis eucæria gratitudinis ostendendæ votum accepta
decreuit beneficia trabali clauo figere (faues enim mihi ac meis largè, cumulis
beneficentiarum maximis) operosum recognitionis monumentum tuo nomini
tot nominibus debitum consecrare, præclaro probitatum sacello, perfectissimo
viro heroi vndique mirum in modum sublimi, liberalitate, morum comitate,
sermonis lenitate, fide, integritate, pietate, iustitiâ, religione, prudentiâ, animi tan-
dem & corporis virtutibus ornatissimo;

*Mart.
lib. 10.
174.*

VIR CLARISSIMVS

D.D.D. MARTINVS

DE BONILLA

EXPRIMARIVS INTERPRES

SACRORVM CANONVM EMERITVS

SALMANTINVS,

ET PINCIANA CVRIA REGIVS CIVILIVM

causarum Auditor, & aulae Praefes; nunc verò Senatus Regij patrimonij
Consiliarius meritisissimus, de Auctore & Scripto alloquitur.

AD LECTOREM.

Rem gratissimam tibi, iudiciose Lector, facturum scio, si in ipso operis vestibulo exhibuero, quis eius Auctor; non quia metuum à te ignoratum; sed quia ut à me moueris, apto. Nomen illi D.D.D. FRANCISCVS SALGADO DE SOMOSA prima veterisque Gallacia Nobilitatis: sanguinis puri, & ab omni externa illunio defecati: natalium integerrimum. Parto tamen consultò his, qualia, licet natura multa indulserit, indulset ei adhuc immerenti. Sed, quod minimum est, nec ipsas naturales, dis-
simulabo; species enim corporis, simulachrum est mentis, figuræque probitatis. Aspectus gratus, la-
tusque, facies decore plena, membra integra beneque compacta; statura pro-
cera, quam media pro-
rior, eaque quadrata, non obesa; vultus candidans, nec decolor; obtutus gravis, incessus modestus, & de
corporis reliqua positio inaffektata: denique in Virò Senatorem videas, nam virilis necdum senilis
aetas, sparsisque canis, commendationem augent, nullo decoris dispendio. Nec frustra hac in eum natu-
ram contuissè existimandum est, qua nescit ineptire; sanè quale corpus, talis animus: est eximius
comitate, sed quæ nihil derogat maiestati Senatoria qua pollet admodum benignus, mansuetus, peruius,
iudicio valens, abundè doctus, incorruptus, vindex, assertorque iustitia, firmissimus rationis pro-
pugnator, disertus iudex, certus, nec vacillans decisor, exactus, integerrimusque discussor, nec pra-
judicis, nec exemplis facile cedens, procul tamen ab amulatione adversus collegas, & vincere inglo-
riam, & atteri sordidum putat.

Succedit, ut Te de scripto moneam, quod est præcipuum munus hujus epistolæ: & ut alius co-
perim, cum docerem in celebratissimo consistorio illo litterarum, Salmantina Academia Hispa-
nia nostra magistra venerabili: cum, inquam, Pontificum ius docerem, non cerò inglorius, sed vita
publicis certaminibus his, terque quaterque coronatus, & primariam adeptus palmam, quam
tandem emeris viginti continuis decursis stipendiis ex legibus Academia, patrisque: nullus
mibi Auctor magis frequens, aut præ manibus fuit, quam SALGADO noster, in libris, quos pro tem-
pore emittebat in publicum, siue de regia protectione ageret, siue de retentione Bullarum, siue pro
doctrina sua ad apostolicam sedem supplicaret. Ex quibus, qualem, quantumque fructum doctri-
na collegissem, ut sum mihi conscius, ita & ab imo pectore grates reddo homini ad emendationem
meam nato. Crede non palpatori, in dies admirabar virum divini, humanique iuris peritissimum
in arcanis Pontificum responsis expandendis, expendendisque solertem: Sciantum, & laboriosum
in referendis aliorum sententiis, iudiciosum in approbandis, aut reprobandis. Quid immeret in
extollendis his libris, quos Europa cuncta anxie perquirat, & enoluit. Quibus novitas nihil au-
thoritatis detraxit, gratia vero addidit multum.

L A B Y R I N T H U S C R E D I T O R U M C O N C U R R E N T I U M A D L I T E M P E R D E B I T O R E M C O M M U N E M inter illos causatam.

C A P V T P R I M V M .

Indicium in concursu creditorum per debitorem communem causatum, ut legitimum dicatur: quibus requisitis & quomodo formandum. Et quando fictum, & simulatum (ne pro fit) dignoscatur. Et quot à simplici cessione bonorum distet.

S V M M A R I V M .

Operis Inductio, num. 1.
Concursus creditorum iudicium cum miserabili simplici cessione bonorum remedio, in normalis conuenit, num. 2.
Concursus creditorum in quatuor genera diuiditur: primum quando creditores concurrunt ad effectum concedendi moratorium communi debitori, numer. 3.
Secundum, quando creditores inter se conueniunt, ad dimittendum aliquam partem crediti, numer. 4.
Tertium, quando debitores ab vno conueniunt, ceteri creditores se opponunt, & inter se de antelatione & prioritatis contendunt, num. 5.
Quartum, (de quo versatur sermo) quando debitor ipse ad concursum vocat suos creditores, ut bonis ab ipso cessis, dimisit: Vnusquisque iuxta praelationem, & gradus prerogatiuam, creditum accipiat, num. 6.
Et iudicium concursus inter debitorem communem, & creditores legitime formatur, sex requiruntur. De primo, ex num. 7. De secundo, ex num. 13. De tertio, ex num. 21. De quarto, ex num. 21. De quinto, Salgado Labyrinthi, Credit. Tom. I.

ex num. 27. De sexto, ex num. 41. vers. alius.
Debitor communis debet coram suis iudice comparere, dicens à suis creditoribus molestari, quod ut tenet, cedit omnibus bonis conuenis in lista, seu memoriali, ab ipso subscripto & iurato, & ex illis creditoribus satisfiat, iuxta gradus prerogatiuam, n. 7 & 8.
Omnia requisita in formando concursu, tendunt ad finem, ne creditores defraudentur, ut in simplici cessione bonorum, num. 9.
Ad simplicem cessionem bonorum debitor non admittitur, nisi prius in carcerem se constituat: praecipue quando aliquis infra creditor, n. 10.
Contra in nostro genere concursus, quera extra carcerem format debitor n. 11.
Exceptione aliqua tutus futurus timens molestias, potest illam in iudicio debitor deducere, ut silentium iudex creditori imponat, n. 12.
Competens iudex in hoc nouo concursu est ille, cui debitor subest, n. 13.
Cessio nullius momenti est, si ceden: etiam vnum bonarium reseruat ibid.
Libellum, seu memoriale iuratum & subscriptum, omnium bonorum fidelem descriptionem continens, debitor tenetur simul dituisione & cessione, offerre, ut ad concursus beneficium, admittatur, numer. 14. & num. 22.
Deponere debet iudex omnia bona à arbitro, & dituisse, apud fidelem administratorem, vel sequestrum n. 15.
Depositum, debet esse integrum, alias nullum declaratur, num. 15. & 16.
Simulatus concursus praesumitur, si debitor, postquam dimisit bona eicacie creditoribus adhuc ea penes se retinet, num. 17.
Simulationis indicium est, si resa donant, aut cedent, adhuc in sua possessione eam retinet, maxime ubi concurrat causa ad simulationem praesumendam, numer. 18. & 19.
Depositum, ut legitimum sit, & effectus operetur, debet cum effectu fieri, & oblatio sola non sufficit, numer. 20.

trattat. de cessante honor. q. 1. princip. & q. 16. princip.
 Fontanella *de pactis nuptialib. tom. 2. l. 1. §. gloss. 3. p. 7. n. 41.* Seraphini *de decif. 1233. num. 1.* Bispilla
 Theoto *in comp. de decif. Neapol. v. 1. b. ex editores. Apic-
 cula de intam. p. 1. n. 1. §. de remedio adhiberem*
 Ioan. Baptista Costa *de portione rata. q. 139.* Romo-
 nius *confil. 10. Patr. Greg. lib. 2. §. synagoga. c. 7.* Puz
in pract. 1. p. tom. 1. c. 6. Patrucci. l. 1. §. 5. p. 7. n. 2.
 Amados Redig. *de execut. §. n. 33. tom. 1. §. 9.*
 Montetrollo *in pract. 17. n. 1. Guitierrez de iurament.*
2. p. 65. Vinaldad Donellur *lib. 1. c. 9.* Nos obi-
 ce in h. l. §. 5. commentariis *de potest. Reg. 2. p. c. 4.*
 n. 111. Cobarri *lib. 3. variacione. l. 1. §. 3.* Nicolaus de
 Paffibus *de scriptura prima. lib. 3. §. 1. de iur. de
 iudicialib. Fatuactos in pract. de carceribus. q. 19.*
per totam. & de accusacione. q. 14. ex n. 8. tom. 1. §. 9.
 nouissime tractatum scripsit Sanctius à Mello *de
 iudicialib. adhiberem. vbi longam accuratè tracta-
 tum absoluit & vitra hos plurimè alij DD. hanc
 materiam tractant, quos in vnum congregatos sa-
 pta 1. p. 1. cap. 3. ex n. 1. & cap. 4. n. 1. vers. quapro-
 pter ne conuincia causa &c.*

- 67 Sed an in concedendis inducijs citandi sint om-
 nes creditores rem presentis, quam absentes, vel
 68 sufficit, quod maior pars eorum concedat, gratis
 est inter nostros controuersia, eo quod in his, quæ
 sunt communis pluribus, ut singulis, & in quibus
 maior pars præiudicat minor, prout in nostro ca-
 su, de substantia actus est omnino citatio, & ut
 omnes audiatur *dilt. 1. §. summius eadem. §. bodie. ff.*
de pactis. de est text. celebris in l. §. præcedere. §. 8. §. Lu-
cio. ff. mandati. ibi sed cum proponerem abfuisse in-
gan. in est. anserri et electionem. Ex quibus iuribus
 prædictam doctrinam deduxit Batt. in *l. omnes po-*
puli. ff. de iust. & iur. in 3. p. 2. §. princ. Alex. confil. 105.
n. 2. lib. 1. & ex alijs Sardos confil. 390. n. 11. & seqq.
 69 Et per hoc fundamentum ita expressè, ut accor-
 dium presentium creditorum absentium citatio
 præiudicare non posse, tenent Albertic. & Azevin.
 Bald. Sabiet. & in *dilt. l. rescriptum. ff. de pactis.*
 Alex. Trentacin. *de iur. iur. resolutionem. lib. 3. tit. de
 solutionib. resolut. 2. n. 9.* Paz *in pract. tom. 1. q. p. c. 16.*
 n. 1. Greg. Lopez *in dilt. l. 3. tit. 2. §. gloss. 1. v. fin. p. 3.*
 communiter receptum dicit Mendez *in pract. Lu-*
sitana. lib. 3. c. 22. §. 6. n. 63. quidquid contrarium se-
 quitur fœdere distinctionis Mello *in trattat. de in-*
ducia. q. 6. ut hæc doctrina procedat, quando agitur
 inter creditores de remittenda parte debiti, non
 verò quando agitur de concedendis inducijs de-
 bitori, ut hoc casu non sit absentium necessaria ci-
 tatio, sed eis presentium maior pars præiudicat.
 Nec inua, quæ pro huius posterioris distinctionis
 membro loquuntur de præiudicio absentis vult
 ponderare, ei assilunt, cum rectè verificetur, &
 verum; possit stare absentes esse, & citatos fuisse.
 70 Deinde cum ad effectum remittendi partem de-
 biti, & ad concedendas inducias omnes creditores
 in vnum debeant congregati; prout expressè pro-

batium omnia ciuilia, & regia, & fateri, ac late
 probat ipse Mello *in q. 10. per totam. per totam. de se-
 quitur ad præiudicium citationem, & conuoca-*
tionem; cum de omnium præiudicio agatur, atque
ideo à constanti non erit recedendum, quæ cetera
est, & vera.

Fuerunt tamen distinctionem Sanctij à Mello
 rectè procedere, vbi adest consuetudo, ne credito-
 res ad concedendas iudicias debitorum in vno, &
 eodem loco congregentur, & eodunentur, quia
 ita cum à singulis creditoribus separatim possit
 fieri iudicialium concessio, prout in multis pro-
 uincijs hæc viget consuetudo, ut per Gratianum
disceptat. 122. n. 7. post Paz. Ioan. Gutier. & Rebus-
 sum, quos allegat, & sequitur ipse Mello *q. 10. ex*
n. 20. & seqq. aditans in Hispania formam con-
 gregandi in vno loco non obseruari, prout reuera
 non obseruatur. Nam semper debitoris inducias
 pulsant à singulis separatim creditoribus, & pri-
 uatim, & postquam maioris partis assensum ha-
 bent, illum superioris decreto confirmari prece-
 rant, ut deinceps tui sint, aduersus minorem par-
 tem, quam tamen pulsandam in sepe hinc ad con-
 firmationis iudicium, ac cogantur maioris partis
 recordio stare, rectè conuenit ipse Mello *n. 21. in*
fin. q. 10. quod ex plurimis Doctoribus confirmat, &
 prædictum requiritum dicit Gratianus *disceptat.*
122. n. 26. ut absque hæc superioris confirmatione
 parti creditorum tenenti non præiudicat.

Sed an inducia, concessæ per creditores debito-
 ri, profint eius fideiussoribus ad partes credite dis-
 putat Mello *in d. 17. de inducijs debitorum, q. 25. per*
totam, ex n. 7. prodesse affirmat ratione pacti, &
 iustitias, & fundamentis, rectè comprobat viden-
 dum. Et idem affirmat in duobus ceteris *ex n. 15.*
per leg. i. in duobus reis. & l. 1. §. 1. ff. de pactis,
& l. 1. §. 1. ff. de duobus reis, vbi bene declarat eun-
dem iura videndos. At differentiam mouatorie pre-
sentem debitori concessæ, quæ regulariter eius
fideiussoribus non prodest, nec ex ea se inuare of-
lunt. Prout late superius comprobatur ex n. 6.
cum multis sequentibus, vbi de limitationibus,

Atque insuper attendere debet, quod in conce-
 dendis inducijs de veritate crediti creditorum de-
 bet constare, non per concessionem debitoris, nec
 per scripturam priuatum, nec per crediti simulato-
 rem, ac hctum, nec per recognitionem schedulæ
 ipsius debitoris: quia tales creditores non possunt
 præiudicare alijs veris creditoribus. Late de sin-
 gulis differit Sanctius à Mello *d. 17. de inducijs de-*
bitor. in q. 11. per totam.

Sed an inducia concessæ per maiorem partem,
 78 creditorum confirmatæ per sententiam Senatus
 aut Prætoris profint hæredi debitoris aduenti
 cum beneficio inventarij, iussimè videbis apud
 Vincent. de Franch. *de decif. 179. per totam, vbi multis*
fundamentis negativè resiliat, per te videndus,
sequitur Amendula ibi. in addition. n. 16.

FINIS SECVNDÆ PARTIS TOMI SECVNDI.

